

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. május 24.
(OR. fr)

9182/22

RECH 247
COMPET 347

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	<i>A Versenyképességi Tanács 2022. június 9–10-i ülésének előkészítése</i> A fiatal kutatók támogatása válság idején <i>Irányadó vita</i>

A Versenyképességi Tanács 2022. június 10-i ülésén folytatandó irányadó vita előkészítéseként mellékelten továbbítjuk a delegációknak „A fiatal kutatók támogatása válság idején” című elnökségi feljegyzést.

A FIATAL KUTATÓK TÁMOGATÁSA VÁLSÁG IDEJÉN**Háttér**

Az elmúlt évek egymást követő válságai rávilágítottak arra, hogy azokkal akkor tudunk megbírkózni, ha felkészültebbek vagyunk és gyorsabb válaszhintézkedéseket hozunk, különösen logisztikai és pénzügyi támogatás révén. A válságok valamennyi tevékenységi ágazatra hatással voltak, beleértve a kutatást és innovációt (K+I), további korlátokat és akadályokat generálva különösen a karrier (felvétel, foglalkoztatás, továbbképzés, erőforrások stb.) tekintetében. Nem lehet figyelmen kívül hagyni azokat a nehézségeket, amelyekkel válság idején szembesülnek a fiatal kutatók, különösen azért, mert szerepük kulcsfontosságú a jelenlegi és jövőbeli legfontosabb globális kihívások kezelésében. Ezek a fiatal kutatók jelentik a jövő kutatási kapacitását, „élő erőforrásainkat”, és ezáltal hozzájárulnak, illetve hozzá fognak járulni ahhoz, hogy az Európai Unió továbbra is részt vehessen a K+I területén zajló globális versenyben.

E tekintetben a Covid19-világjárvány jelentős hatást gyakorolt többek között a kutatókra, közülük is különösen a fiatalokra. A munkaerő-felvételi eljárásokat és a mobilitási projekteket elhalasztották vagy törölték. Az egymást követő lezárások a laboratóriumok teljes vagy részleges bezárásához vezettek, ami megnehezítette a kutatások végzését, valamint a nemzeti és nemzetközi szintű kapcsolatok kialakítását. A felsőoktatási intézményeknek szintén adaptálniuk kellett működésüket ahhoz, hogy a válságok során el tudják látni képzési és kutatási feladataikat. Fontos megemlíteni a mentális egészségre vonatkozóan tapasztalt következményeket is.

Emellett a geopolitikai instabilitás – mindenekelőtt az olyan konfliktushelyzetek, mint az Ukrajna ellen 2022 februárjában indított orosz invázió – még több kihívással állítja szembe a fiatal kutatókat. Néhányan arra kényszerülnek, hogy elhagyják hazájukat, és felhagyjanak kutatási projektjeikkel.

Az említett nehézségek ily módon csökkenthetik a hallgatók hajlandóságát arra, hogy megkezdjék vagy folytassák doktori pályájukat, és veszélyeztetik a tudományos eredmények minőségét, valamint egy olyan Európai Kutatási Térség (EKT) létrehozását, amelyben a kutatók szabadon mozoghatnak. Ezek a nehézségek tehát akadályozzák az európai kutatás globális szintű versenyképességét.

E válsághelyzetekre válaszul a tagállamok számos intézkedést fogadtak el a kutatás és az innováció területén, de más ágazatokban is, köztük a szociálpolitika, a foglalkoztatás és az oktatás terén.

Ugyanakkor a vészhelyzet, amellyel a tagállamok szemben találják magukat, arra készíti őket, hogy először nemzeti szintű kezdeményezéseket hajtsanak végre, mivel gyakran úgy ítélik meg, hogy ezek kerete gyorsabban és rugalmasabban kialakítható, és csak ezután kívánnak európai szintű koordinációt folytatni.

A fiatal kutatókat nyilvánvalóan támogatni kell e kihívásokkal szemben nemzeti szinten a közpolitikák révén; ugyanakkor egyes intézkedések hatékonyabbak lehetnének, ha azok végrehajtása európai szinten történne.

Tágabb értelemben, a vészhelyzeteken túlmenően fontolóra kellene venni egy olyan keret megszilárdítását is, amely elősegíti a fiatal kutatók gyorsabb és fenntartható munkaerőpiaci integrációját. E tekintetben fontolóra kell venni, illetve elő kell mozdítani a kifejezetten őket célzó intézkedések bevezetését mind nemzeti, mind európai szinten.

E tekintetben számos, jelenleg európai szinten folyamatban lévő kezdeményezés várhatóan pozitív hatással lesz a fiatal kutatók életpályájára. Például az EKT jövőbeli irányításáról szóló, 2021. novemberi tanácsi következtetésekhez csatolt, az Európai Kutatási Térség szakpolitikai programjában meghatározott 20 intézkedés közül a 4. intézkedés keretében elsősorban azokra az intézkedésekre összpontosítanak, amelyek célja a vonzó és fenntartható kutatói életpályák előmozdítása, ideértve a kutatói életpályák megfigyelőközpontjának elindítását, egy olyan eszköztár létrehozását, amely támogató intézkedéseket tartalmaz a kutatói életpályák vonzerejének a tudományos életben és azon túl történő növelése érdekében, illetve a kutatói életpályára vonatkozó európai keretrendszer kidolgozását, amelyet az európai egyetemek szövetségeivel együttműködésben egy kísérleti projekt keretében lehetne később tesztelni.

A szakpolitikai program további 19 intézkedése között sok olyan van, amely szintén hatással lesz a fiatal kutatókra. Ilyen például a 3. intézkedés, amelynek célja, hogy előrelépés történjen a kutatási, kutatói és intézményi értékelési rendszer reformja felé. A kutatás értékelésének lehetővé kell tennie a (fiatal) kutatók és a kutatás teljesítményének értékelését a lehető legjobb minőség és hatás elérése céljából.

Emellett a felsőoktatási intézmények Európa jövője érdekében való megerősítéséről szóló európai stratégiáról szóló, 2022 áprilisában jóváhagyott tanácsi következtetésekből a Tanács hangsúlyozza, hogy különös figyelmet kell fordítani azokra a hallgatókra és fiatal kutatókra, akiknek a tanulmányaikra és karrierjére jelentősen kihatott a világjárvány.

Végezetül, a zöld és digitális átállás jelentette kihívások kezeléséhez szorosabb kapcsolatot kell kialakítani a tudomány és a társadalom között, amint arra az európai küldetésekről szóló tanácsi következtetések is emlékeztetnek. A kutatóknak – különösen a fiatal kutatóknak – a tudomány és a társadalom közötti kapcsolódási pontokként jelentős szerepük van a tekintetben, hogy a fiatalok számára példaképet jelenthetnek. Ezen túlmenően a polgároknak a tudományba való bevonásához – amit maga az európai küldetések koncepciója rögzít – szükség van az olyan új munkamódszerekkel kapcsolatos képzésekre, mint például a részvételen alapuló tudományos projektek.

Ezért a koordináltabb európai szintű fellépés nemcsak amiatt alapvető fontosságú, hogy idevonzzuk és megtartsuk a kutatók jövőbeli generációit a társadalmi, környezeti és gazdasági kihívások megoldásainak megtalálása érdekében, hanem azért is, hogy beazonosítsuk és felszámoljuk azokat az akadályokat, amelyekkel a kutatók a pályafutásuk kezdetétől fogva szembesülnek. Ez a koordináció elő fogja mozdítani a megfelelő és fenntartható kutatói életpályák kialakítását, amit a Tanács „Az Európai Kutatási Térség elmélyítése: vonzó és fenntartható életpályák és munkafeltételek biztosítása a kutatók számára és a képzett munkaerő cirkulációjának megvalósítása” című következtetéseiben szorgalmazott.

Kérdések a vitához

Az Európai Unió Tanácsának francia elnöksége vitát kíván indítani a következő kérdésekről:

1. Tudomásuk szerint melyek voltak a közelmúltbeli válságok során azok a fő nehézségek, amelyekkel a fiatal kutatók szembesültek? Milyen intézkedéseket vagy intézkedéstípusokat vezettek be az Önök országában a fiatal kutatók támogatására?
 2. Milyen tanulságok vonhatók le ezekből? Mely intézkedések esetében jelentett volna hozzáadott értéket (a hatékonyság, a gyorsaság, a rugalmasság szempontjából) az európai szintű koordináció?
-